

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо користування перевагами, що надаються особам з інвалідністю”

1. Мета

Проект акта розроблено з метою унормування права водіїв з інвалідністю або водіїв, які перевозять осіб з інвалідністю, користуватися всіма перевагами, що надаються водіям з інвалідністю, лише у разі встановлення на таких транспортних засобах розпізнавального знаку “Особа з інвалідністю”.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до частини шостої статті 30 Закону України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, у тому числі на транспортних засобах, що належать підприємствам, установам, організаціям, які здійснюють діяльність у сфері соціального захисту населення, та громадським об’єднанням осіб з інвалідністю, мають право на встановлення на транспортному засобі розпізнавального знака “Водій з інвалідністю” та під час перевезення осіб з інвалідністю користуються всіма перевагами, що надаються водіям з інвалідністю.

Проект акта розроблено у зв’язку зі зростаючою потребою забезпечення прав осіб з інвалідністю на безперешкодний доступ до паркувальних місць, що забезпечить створення умов для соціальної інтеграції осіб з інвалідністю та підвищить повагу до їх людської гідності.

Також дія акта спрямована на сприяння формуванню свідомого мотиваційного патріотизму, створення позитивного ставлення суспільства до осіб з інвалідністю, гарантування повних та рівних прав та свобод, а також підвищення рівня захисту прав ветеранів війни, які повернулися з війни і мають тяжкі травми (поранення) або захворювання, зокрема отримали статус “особа з інвалідністю внаслідок війни”.

Тобто, актуальність проекту акта значно зросла в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України та нагальної потреби у соціальній підтримці осіб з інвалідністю внаслідок війни, а також військовослужбовців, які отримали травму (поранення) внаслідок виконання військового обов’язку та захисту України, а також членів їхніх сімей.

Незважаючи на встановлену заборону і відповідні адміністративні стягнення збільшується кількість випадків, коли місця для паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю та водії, які перевозять осіб з інвалідністю, займаються транспортними засобами, водії яких не мають на це права.

Так, за даними Національної поліції України, кількість виявлених адміністративних правопорушень, передбачених лише за частиною шостою статті 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) та частиною шостою статті 152¹ КУпАП з 01 січня 2023 року

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000E7F2390055DFD800](#)

Підписувач [Калмикова Наталія Фернандівна](#)

Дійсний з [12.09.2024 0:00:00](#) по [11.09.2026 23:59:59](#)

Мінветеранів

№ 1875/1.1/5.4-26 від 23.01.2026

по 01 грудня 2025 року становили 11 848 та 768 відповідно, що свідчить про недостатню ефективність чинної системи адміністративних стягнень та актуалізує питання посилення відповідальності за порушення правил паркування на місцях для осіб з інвалідністю.

Суть проблем, на розв'язання яких спрямований проект акта, полягає в необхідності врегулювання питання щодо:

створення умов для дотримання прав осіб з інвалідністю в громадських місцях, що є особливо важливим в умовах зростаючої чисельності таких осіб через наслідки збройної агресії Російської Федерації проти України;

користування всіма перевагами, що надаються водіям з інвалідністю та водіям, які перевозять осіб з інвалідністю, лише у разі встановлення на таких транспортних засобах відповідного розпізнавального знака;

осучаснення назви розпізнавального знака “Водій з інвалідністю” в частині приведення її до законодавства та вимог суспільства.

3. Основні положення проекту акта

Проект акта передбачає внесення змін до:

частини шостої статті 30 Закону України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” в частині викладення її в такій редакції: “Власники спеціально обладнаних чи відведених майданчиків для паркування забезпечують виділення та облаштування в межах майданчиків місць для безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю. Водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, зокрема на транспортних засобах, що належать підприємствам, установам, організаціям, які здійснюють діяльність у сфері соціального захисту населення, та громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, користуються всіма перевагами, що надаються особам з інвалідністю, у разі встановлення на таких транспортних засобах розпізнавального знака “Особа з інвалідністю”. Форма та спосіб встановлення знака на транспортному засобі визначаються Кабінетом Міністрів України. Водії, які керують транспортними засобами, на яких встановлено розпізнавальний знак “Особа з інвалідністю”, повинні мати при собі та на вимогу поліцейського пред'являти в паперовій або електронній формі документи, що підтверджують інвалідність водія або одного з пасажирів. Кількість місць, призначених для безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, становить не менше 10 відсотків загальної кількості місць, але не менше одного місця, на спеціально обладнаних чи відведених майданчиках для паркування з позначенням таких місць відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою.”;

частини другої статті 16 Закону України “Про дорожній рух” в частині доповнення абзацу сімнадцятого після слів “транспортного засобу” словами “, крім випадків, визначених законом;” та новим абзацом такого змісту: “у разі наявності в нього інвалідності та/або в разі перевезення ним осіб з інвалідністю

для користування перевагами, що надаються законодавством таким водіям, використовувати на транспортному засобі розпізнавальний знак “Особа з інвалідністю”, а також мати при собі та на вимогу поліцейського пред’являти в паперовій або електронній формі документи, що підтверджують інвалідність водія або одного з пасажирів.”;

частини першої статті 32 Закону України “Про Національну поліцію” в частині доповнення її новим пунктом 7 такого змісту: “7) якщо на транспортному засобі встановлено розпізнавальний знак “Особа з інвалідністю” у разі користування особою перевагами, що надаються особам з інвалідністю відповідно до законодавства України.”.

4. Правові аспекти

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють цю сферу правовідносин, є:

Конституція України;

Кодекс України про адміністративні правопорушення;

Закон України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”;

Закон України “Про дорожній рух”;

Закон України “Про Національну поліцію”;

постанова Кабінету Міністрів України від 07 вересня 1998 року № 1388 “Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів”;

постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306 “Про Правила дорожнього руху”;

постанова Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2009 року № 1342 “Про затвердження Правил паркування транспортних засобів”;

постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 585 “Про затвердження Порядку надання пільг водіям з інвалідністю, водіям, які перевозять осіб з інвалідністю, у тому числі транспортними засобами, що належать громадським організаціям осіб з інвалідністю, підприємствам, установам, організаціям, які провадять діяльність у сфері соціального захисту населення, на безоплатне паркування і зберігання транспортних засобів”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребуватиме додаткових видатків із державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не потребує проведення консультацій із громадськістю, у зв’язку з чим не виносився на громадське обговорення відповідно до вимог

Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект акта не містить положень, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації проекту акта.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза не проводилися.

Проект акта не є регуляторним актом.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта сприятиме забезпеченню безперешкодного доступу водіїв з інвалідністю до паркувальних місць, створенню кращих умов для соціальної інтеграції осіб з інвалідністю, формуванню свідомого мотиваційного патріотизму та позитивного ставлення суспільства до осіб з інвалідністю, гарантуванню повних та рівних прав та свобод, а також підвищенню рівня захисту прав ветеранів, які повернулися з війни і мають тяжкі травми (поранення) або захворювання, зокрема отримали статус “особа з інвалідністю”.

Реалізація проекту акта не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами; інші суспільні відносини.

**Міністр у справах
ветеранів України**

Наталія КАЛМИКОВА

_____ 2026 р.